

MIKSI JEEŠUS KUOLI?

PERINTEINEN NÄKÖKULMA

- Kristillisen käsityksen mukaan Jeesus kuoli ihmisten syntien tähden. Jumala rankaisi synneistä omaa poikaansa, mutta armahti ihmiskunnan. Vrt. 2. Kor. 5.21: "Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden."
- Samanlaisia tai vastaavia hengellisiä tulkintoja Jeesuksen kuolemasta esiintyy erityisesti Uuden testamentin kirjeissä. Evankeliumeissa ne ovat kuitenkin harvinaisempia.

HISTORIAN TUTKIJAN NÄKÖKULMA

- Historian tutkija ei puutu hengellisiin näkemyksiin, vaan kysyy: "Mitkä historialliset seikat, olosuhteet ja/tai tapahtumat johtivat siihen, että Jeesus kuoli?"
- Keskeistä on tehdä ero seuraavien kahden asian välillä:
 - Kuolemaan johtaneiden tapahtumien kulku.
 - Kuoleman merkitys ja tulkinta (historiallinen vai ylihistoriallinen).
- Historiallisessa katsannossa kuoleman tulkinnalla on merkitystä varsinaisesti vain kun kysytään historian Jeesuksen *omaa* tulkintaa asiasta.

MIKSI JEEBUS KUOLI?

JEEBUKSEN KUOLEMAN SYYT

- Syyt voidaan jakaa ”vaikuttaneisiin” tekijöihin ja ”laukaisevaan tekijään”.
- Vaikuttaneet tekijät:
 - Jeesuksen epämääräinen syntyperä
 - Jeesuksen kahnaukset auktoriteettiryhmien kanssa.
 - Jeesus esiintyi uskonnollisena opettajana ja tuntui pitävän omaa rooliaan poikkeuksellisen suurena.
 - Jeesus nautti merkittävää kansan suosiota ja kansa näytti vakuuttuvan hänen julistuksestaan
 - Jeesus yhdistettiin Johannes Kastajaan, joka oli mestattu tämän arvosteltua poliittista johtoa.
 - Jeesuksen julistuksessa keskeisiä teemoja olivat Jumalan valtakunta ja kuninkuus, mikä oli poliittisesti tulenarkaa kielenkäyttöä.
 - Ennen toimiaan temppelissä Jeesus ratsasti Jerusalemiin näyttävästi tavalla, joka toi juutalaisille mieleen kuninkuusvaateen (Mk 11:1-11).

LAUKAISEVA TEKIJÄ

- Laukaisevana tekijänä (b) tutkimus pitää Jeesuksen lähes väkivaltaista esiintymistä temppelissä:
- ”He tulivat Jerusalemiin, ja Jeesus meni temppeliin ja alkoi ajaa myyjiä ja ostajia sieltä ulos. Hän kaatoi rahanvaihhtajien pöydät ja kyyhkysenmyyjien jakkarat eikä antanut kenenkään kulkea tavaraa kantaen temppelialueen kautta. Hän opetti ihmisiä näin: ‘Eikö ole kirjoitettu: “Minun huoneeni on oleva kaikille kansoille rukouksen huone”? Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan.’” (Mk. 11.15-17)

MIKSI JEEŠUS KUOLI?

JEEŠUKSEN TULKINTA OMASTA KUOLEMASTAAN

- Jeesuksen oma tulkinta kuolemastaan kuuluu historiallisen katsannon piiriin: On selvää, että Jeesus ymmärsi olevansa vaarallisella tiellä, jolla tulisi hyvin mahdollisesti kohtaamaan väkivaltaisen lopun. Tästä syystä on todennäköistä, että hän myös pyrki tulkitsemaan edessä uhkaavaa kuolemaansa oman julistuksensa kontekstissa.
- Taustaa tällaiselle pyrkimykselle tarjosivat mm.
 - Niin kutsuttu kärsivän palvelijan laulu Jes. 53.2-6 sekä Sak. 9-13
 - Varhaisjuutalaisuudessa esiintynyt käsitys siitä, että hurskaan henkilön kärsimys ja kuolema voi koitua muille siunaukseksi ja syntien sovitukseksi.

